

Minister Klimatu i Środowiska

Odpowiedź K10INT13259

DPN-WEP.050.12.2025.KM
4060711.16643623.13553645
Warszawa, 12-12-2025

Dotyczy: odpowiedź na interpelację pani poseł Gabrieli Lenartowicz
Temat: uciążliwości związane z emisją pyłów i innych zanieczyszczeń powietrza na terenie
hałdy w Radlinie

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację przekazuję następujące informacje,

Ad. 1, 2

Uciążliwości związane z emisją pyłu z terenu hałdy, podnoszone w interwencjach mieszkańców Radlina, stanowiły podstawę przeprowadzenia przez Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (Śląski WIOŚ) kontroli interwencyjnej w okresie od 14 września 2023 r. do 27 listopada 2023 r., a jej ustalenia udokumentowane są w protokole kontroli nr WIOS-KATOW 906/2023.

Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarowania odpadami, tj. gospodarowanie odpadami niezgodnie z zezwoleniem posiadanym przez ww. podmiot. Ponadto Śląski WIOŚ przeprowadził rozpoznania w pobliżu hałdy, które potwierdziły występowanie uciążliwości odorowych charakterystycznych dla procesów palenia się hałd pogórnich, a także pylenie powodowane samozapłonem materiału zgromadzonego na hałdzie, bądź prowadzonymi tam pracami rekultywacyjnymi.

W protokole przedmiotowej kontroli Śląski WIOŚ nie wykazał naruszeń związanych z emisją zanieczyszczeń do powietrza przez podmiot.

Ponadto Centralne Laboratorium Badawcze Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ), na zlecenie WIOŚ, zainstalowało 27 sierpnia 2025 r. 6 próbników na opad pyłu w miejscach związanych z pobytem ludności. Czas prowadzenia badań zaplanowano na okres 1 roku, a uzyskane wartości opadu pyłu porównane zostaną z wartością odniesienia opadu substancji pyłowej określoną w rozporządzeniu w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu [1] wynoszącą 200 g/m²/rok.

Jednocześnie informuję, że Śląski WIOŚ uwzględniając liczne interwencje w sprawie uciążliwości powodowanych pyleniem przedmiotowej hałdy, planuje przeprowadzenie w I kwartale 2026 r. kolejnej kontroli w zakresie spełniania wymagań ochrony środowiska podczas prac związanych z jej rekultywacją i w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmie odpowiednie działania.

Ad. 3, 4

Z informacji uzyskanych od Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG S.A.) wynika, że podjęto następujące działania w celu ograniczenia zapylenia i emisji w środowisku oraz eliminacji ryzyka zapożarowania:

- 1) zaangażowano jednostki naukowe w celu konsultacji metod prewencji przeciwpożarowej hałdy i w projekcie technologii wykonywania robót w celu zwiększenia ich skuteczności. Zagadnienia dotyczące stabilności i bezpieczeństwa zwałowiska zostały udokumentowane w opracowaniu GIG Katowice z 2024 r. pt.: „Przeprowadzenie niezbędnych analiz i badań w celu ustalenia okoliczności i przyczyn zdarzenia (wystąpienia osuwiska w dniu 16.09.2023 r.) na rekultywowanym obiekcie w Oddziale KWK ROW Ruch Marcel oraz działań zaradczych”;
- 2) zaktualizowano technologię i organizację bezpiecznego prowadzenia robót w celu zabezpieczenia nowo formowanej bryły rekultywacyjnej wewnątrz wykonanego wyrobiska przed rozprzestrzenianiem się zjawisk termicznych;
- 3) praktycznie codziennie przeprowadzana jest kontrola inspektora nadzoru inwestorskiego lub innych służb Kopalni;
- 4) uruchomiono stały monitoring wizyjny obiektu;
- 5) zwiększono częstotliwość prowadzonego nadzoru termiczno – aerologicznego:
 - a. 1 raz na miesiąc wykonywany jest nalot termowizyjny dronem,
 - b. 1 raz na tydzień prowadzone są badania wgłębne składu gazów pożarowych oraz temperatury w punktach pomiarowych,
- 6) uruchomiono ciągły pomiar stężenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀ oraz gazów w rejonie hałdy, w wyznaczonych czterech punktach;
- 7) uruchomiono ciągły pomiar kierunku i siły wiatru w dwóch miejscach pomiarowych;
- 8) celem uzyskania całkowitej kontroli nad prowadzonymi pracami przy likwidacji zapożarowania oraz budowie bryły rekultywacyjnej, PGG S.A. złożyła w Starostwie Powiatu Wodzisławskiego wnioski o:
 - a. zezwolenie na przetwarzanie odpadów z bieżącej produkcji do budowy bryły rekultywacyjnej (decyzja wydana),
 - b. zezwolenie na przetwarzanie odpadów do produkcji kruszywa z przepalonego łupka (decyzja wydana), oraz do Marszałka Województwa Śląskiego wnioski o wydanie zgody na wydobywanie odpadów wydobywczych celem likwidacji ognisk pożarowych (wnioski rozpatrywane)

od 18.12.2024 r.).

Całkowite wstrzymanie lub ograniczenie zakresu robót stwarza zagrożenie niekontrolowanego rozprzestrzenienia się zjawisk pożarowych. Jedynie w przypadku niekorzystnych warunków atmosferycznych prace są wstrzymywane. Zakres prowadzonych prac jest określany na bieżąco, poprzez jego dostosowywanie do informacji i danych pochodzących z monitoringu jakości powietrza.

Prace zostaną zakończone po wybudowaniu obiektu zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym. Obiekt docelowo ma osiągnąć wysokość do rzędnej 350 m n.p.m. Termin osiągnięcia tej wysokości uwarunkowany jest licznymi zmiennymi, m.in. warunkami atmosferycznymi (wymóg wstrzymywania robót w warunkach sprzyjających unosowi pyłów), obowiązkiem likwidacji zjawisk termicznych, ilością uzyskanego materiału (odpadów wydobywczych) do lokowania na obiekcie, realizacją warunków z decyzji (czas pracy, itp.). Po wykonaniu rekultywacji technicznej zostanie przeprowadzona rekultywacja biologiczna poprzez nasadzenie drzew i krzewów zgodnie z projektem.

PGG S.A. w ramach nadzoru inwestorskiego stale monitoruje przebieg robót oraz ich zgodność z dokumentacją projektową. Wokół obiektu zamontowano 4 kamery z podglądem na prowadzone prace. Wyznaczeni pracownicy kopalni posiadają bieżący dostęp do obserwacji monitoringu wizyjnego co umożliwia ciągłą kontrolę prac. Na bieżąco są sporządzane raporty z obchodów i kontroli na hałdzie. Podczas obchodów przeprowadzanych przez służby kopalni wykonywane są pomiary temperatur gorącego materiału przy użyciu kamery termowizyjnej oraz pirometru. Do notatek z przeprowadzonych kontroli dołączane są zdjęcia z pomiarów oraz prowadzonych robót. Prowadzone są także loty dronem (zakupionym w tym celu przez PGG S.A.) wyposażonym w kamerę termowizyjną, celem kontrolowania temperatury całego obiektu. Stan zapylenia monitorują 4 czujniki pyłu zamontowane w rejonie hałdy.

Zgodnie z wprowadzonymi w bieżącym roku przez Wykonawcę zmianami w technologii robót materiał z obszarów zapożarowanych przemieszczony jest do wnętrza bryły, gdzie po przesortowaniu ładowany jest na samochody ciężarowe celem wykorzystania do budowy tzw. „ekranu oddzielającego” z materiału drobnoziarnistego i inertnego, mającego za zadanie izolację nowo formowanej bryły od części zapożarowanej. Pozostałe frakcje z procesów sortowania przewożone są w miejsce składowania celem sprzedaży.

W celu skoordynowania i wzmocnienia nadzoru nad prowadzonymi przez firmę zewnętrzną pracami związanymi z budową bryły i likwidacją zapożarowania utworzono w strukturze Oddziału KWK ROW odrębną komórkę organizacyjną (Zespół ds. Odpadów Wydobywczych). Pracownicy kopalni na bieżąco interweniują u Wykonawcy robót, jeżeli stwierdza się unoszenie pyłu poza teren budowanej

bryły rekultywacyjnej Marcel i prace zostają przerwane do czasu wystąpienia sprzyjających warunków atmosferycznych – siły i kierunku wiatru.

Uruchomiono telefon do zgłoszeń mieszkańców w temacie uciążliwości czynny 24h/7 dni w tygodniu.

Kopalnia na bieżąco zgłasza wykonawcy wszelkie stwierdzone uchybienia i wyprzedzająco wskazuje na potencjalne źródła zagrożeń dla ograniczenia uciążliwości robót dla mieszkańców.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska ze swojej strony wystąpi do GIOŚ o przekazanie informacji z przeprowadzonej w I kwartale 2026 r. kontroli, jak i wynikach prowadzonego badania opadu pyłu (zakończenie w sierpniu 2026 r.).

Podstawa prawa:

[1] Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2010 nr 16 poz. 87)

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Sekretarz Stanu Krzysztof Bolesta
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/